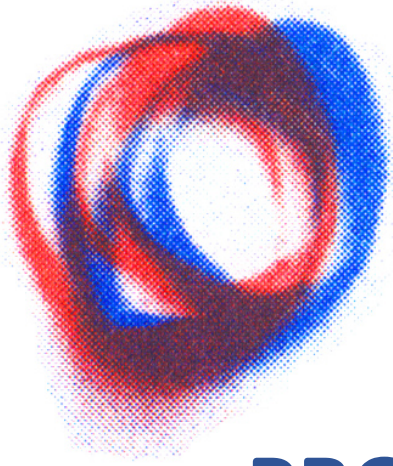

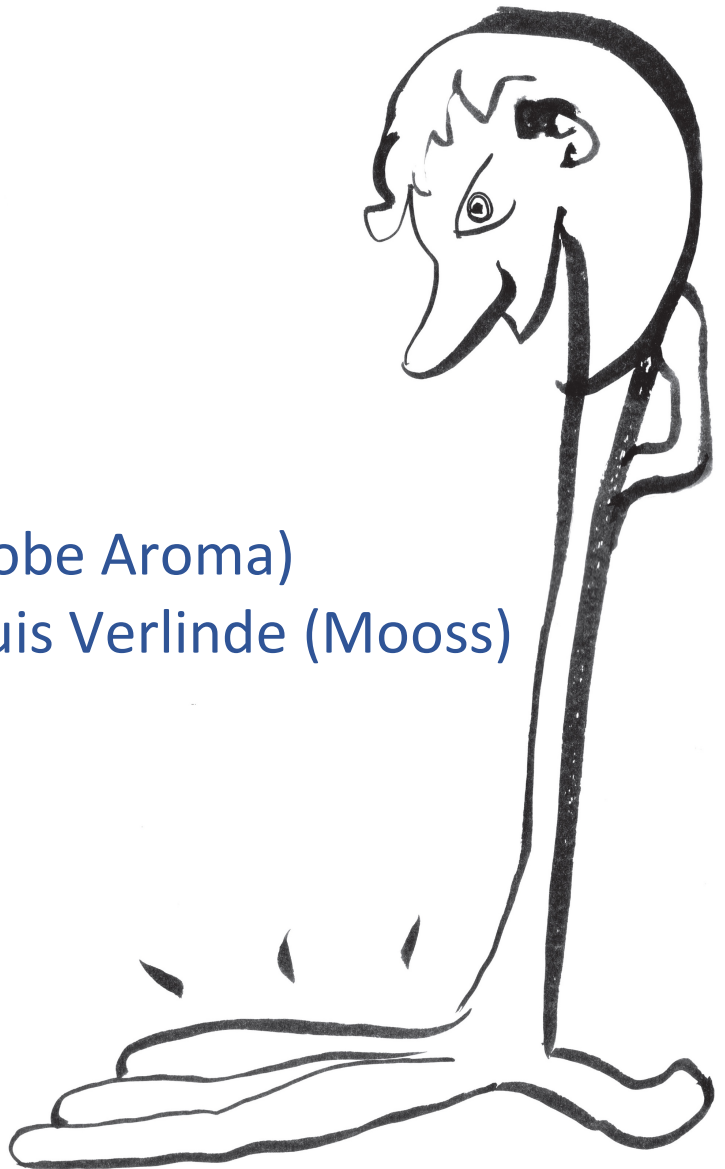
TAFEL 3 (NL)

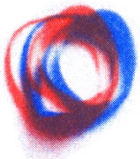
HOE LEG JE PROGRAMMATIE IN VELE HANDEN?

Tafelgasten:

Nora Mahammed (Globe Aroma)

Annouk Brebels & Louis Verlinde (Mooss)

	#KunstInVeleHanden <i>Discussietafel 3</i>
De vraag	HOE LEG JE PROGRAMMATIE IN VELE HANDEN?
De moderator	<i>Inge Vandewalle (Demos)</i>
De tafelgasten	<i>Nora Mahammed (Globe Aroma); Annouk Brebels & Louis Verlinde (Mooss)</i>
De insteek van de tafelgasten	
Inge leidt de discussietafel in en stelt enkele vragen: - Krijgt je artistieke programmatie een andere, nieuwe legitimiteit als ze participatief tot stand komt? - Hoe doe je dat concreet, participatief programmeren? - Hoe creëer je daarvoor een safe space? - Hoe kan je dat methodisch ondersteunen, zonder te betuttelen? - Zijn er grenzen aan participatief programmeren en zo ja, welke?	
Art for all bij Globe Aroma (Nora Mahammed) <u>Wat?</u> Project bestond al, doel om Brusselse nieuwkomers (vnl. bewoners Klein kasteeltje en studenten van Bon vzw) kennis te laten maken met het uitgebreide culturele aanbod van Brussel. Tot voor kort stelde Nora zelf een selectie samen. Recent gooide ze het roer om: ze startte met een divers samengestelde (afkomst, taal, leeftijd, geslacht, voorkeursdiscipline) programmatiegroep van 12 leden. Deze groep maakt uit het brede aanbod (geen voorselectie) een selectie van ongeveer 10 activiteiten, die via een infobundel en een presentatie wordt voorgesteld aan andere nieuwkomers. Die kunnen vervolgens intekenen op het aanbod om samen de activiteit te bezoeken. <u>Resultaat, vaststellingen?</u> - leidt effectief tot een zelfstandige cultuurparticipatie door de groepsleden en andere nieuwkomers - er wordt met minder vooroordelen geprogrammeerd. De groepsleden kiezen bijv. zonder schroom voor een voorstelling waarin een stukje naakt te zien valt. - het werk van/door Nora veranderde en voelt minder absurd aan (selectie maken, laten vertalen,...) <u>Wat werkt? (cfr. safe space)</u> - vaste groep, de leden kunnen samen ontdekken en groeien - groep gaat telkens overleggen in een ander kunstenhuis, waar een publiekswerker hen warm onthaalt met hapje, drankje, uitleg over het huis... - groepsleden presenteren de selectie in eigen moedertaal - geen druk op de groepsleden: het is ok als je eens niet kan komen - groepsleden merken dat ze echt een rol, een verantwoordelijkheid hebben (daardoor zijn er weinig problemen) - aandacht voor elkaar leren kennen en samen plezier maken: samen eten, achteraf samen blijven plakken...	

- weinig inmenging: Nora doet enkel suggesties (nooit dwang), zoekt enkel noodoplossingen bij *last minute* problemen, voegt zo weinig mogelijk zelf iets toe aan de programmatie

Wat is moeilijk? (cfr. grens)

- groepsleden zijn per definitie mensen die in een procedure zitten, woelige periode. Niet iedereen kan er altijd bij zijn.
- groepsleden hebben lange ontdekkingsfase nodig (grote verschillen culturele aanbod België vs. herkomstlanden)
- taal – maar iedereen trekt zijn plan (frans/engels, eigen taal, vertaalapps...)

Mooss (stafmedewerker Annouk Brebels) en het project de Kotroute (vrijwilliger Louis Verlinde)

Wat?

Verschillende deelwerkingen van Mooss, steeds sterke inzet op vrijwilligers en participatie.

Kotroute: heel diverse kunstenaars (discipline, niveau...) tonen hun werk in studentenkoten verspreid over de stad, op een avond is er een route tussen de deelnemende koten met een afterparty. Zo veel mogelijk georganiseerd, geprogrammeerd, uitgevoerd en bezocht door, met en voor jongeren.

Resultaat, vaststellingen?

- Deelwerking/-project Studio Cactus:
 - jongeren zelf laten programmeren is beter en we bereiken meer jongeren
 - bereik van zowel klassiek(er) denkende 'culturo'-jongeren als van heel anders denkende jongeren
- Deelwerking Bazart: starten met een nieuwe inclusieve groep is makkelijker dan een bestaande groep inclusiever en diverser maken
- Kotroute: de vrijwilligers zijn minder divers dan het publiek, het publiek is op zijn beurt minder divers dan de kunstenaars

Wat werkt? (cfr. safe space)

- Kotroute: succesvolle website en facebook, levende community: oproep voor vrijwilligers bereikt veel volk. Het begin is altijd trekken, daarna altijd vlot.
- Continuïteit van project naar project betekent jongeren beter 'bijhouden'. Anders speel je jongeren en vrijwilligers snel kwijt.
- methodiek t.a.v. vrijwilligers: Veiligheid, Vrijheid, Uitdaging. Wel ondersteunen (bijv. samen maar niet 'in de plaats van' naar oplossingen zoeken) maar niet inmenging. (opmerking: Demos heeft ook een methodiek, zie website: LCD of Luisteren Creëren Doen)
- Nee durven zeggen, eerlijk gesprek durven voeren. Bijv. met vrijwilliger die initiële engagement niet nakomt. Wel zoeken naar een alternatief, wat kan/wil die vrijwilliger wel nog doen?
- Vooraf doorpraten van verwachtingen met vrijwilligers: is ok dat de ene meer doet dan de andere, is ok als je eens niet kan komen... Vermijdt frustraties, die anders bovenkomen in stresssituaties.

Wat is moeilijk? (cfr. grens)

- hoe participatiever, hoe witter de groep...
- Kotroute: veel *last minute* praktische problemen
- soms lagere kwaliteit, wat bestaande cultuurhuizen niet leuk vinden. Blijft moeilijke afweging. Angst vooraf maar vaak positief verrast achteraf: "toch straf wat die jongeren hier geprogrammeerd hebben!"
 - Specifiek programmatie Kotroute: alles kan, alles mag. Het project is op die manier gekend.

- Idee gaat meestal nog van de organisatie uit, die dan oproep doet naar vrijwilligers om het participatief uit te voeren. Wel start van nieuw project om jongeren met ideeën in traject verder te helpen.

Inzichten

- Investeren in opbouw relaties is een werk van jaren
- Taal kan lastig zijn, maar is eigenlijk geen probleem
- Belang van duidelijk projecteigenaarschap en van verantwoordelijkheden, met afspraken, liefst op voorhand
- Belang van sfeer en omkadering om engagement vol te houden!
- Kwaliteit van de programmatie vs. het proces: blijft een evenwichtsoefening (maar: slechte esthetiek is ook esthetiek!)
- Participatie kan en moet je ruim zien, op verschillende niveaus

Drie inspirerende elementen uit deze tafel:

Quote van Louis over de afweging tussen kwaliteit en proces: "Je moet niet de curator gaan uithangen." Veel reactie en eensgezindheid!

Vaststelling: hoe meer inspraak en participatie een leidraad zijn in de hele werking van de organisatie, hoe makkelijker om dit ook in concrete projecten, naar publiek en vrijwilligers toe te realiseren.

Keert terug als credo: wel ondersteunen, niet inmengen. Blijft evenwichtsoefening.